

Ljubitelj cerkvene umetnosti

Društvo Lonka Stara Loka je 28. novembra v Jurjevi dvorani v Stari Loki pripravilo večer in razstavo ob petdeseti obletnici smrti nekdanjega starološkega župnika, dr. Janeza Veiderja (1896–1964). Kot pravi avtorica razstave, Veiderja ne smemo pozabiti, ker je bil dober človek, odličen duhovnik in pomemben umetnostni zgodovinar.

Veider se je v svojem življenju večkrat vračal v Staro Loko. Prvič je tja prišel po dveh letih kaplanovanja v Škofji Loki, se nato za leto dni preselil v Kočevske Poljane in se leta 1931 kot kaplan prvič vrnil v Staro Loko. »Kot ljubitelj cerkvene umetnosti je po starološki dekaniji raziskoval podružnične cerkve in odkril veliko gotskih prezbitერიjev. Vse to je skrbno dokumentiral in napisal obsežno umetnostnozgodovinsko topografijo, ki so jo med vojno uničili Nemci,« je povedala **Ana Florjančič**, ki je skupaj z **Alojzijem Pavlom Florjančičem** pripravila razstavo ob petdeseti obletnici Veiderjeve smrti. Dodala je, da je bil pomemben tudi kot avtor Vodiča po Crngrobu, ene redkih predvojnih umetnostnozgodovinskih samostojnih publikacij, ki jo je izdal leta 1936. Še isto leto je odšel službovat v Šentvid pri Lukovici, od koder

Marko Črtalič (prvi z leve), Tanja Jenko in Andrej Høivik so intepretirali odlomke iz Veiderjevega dnevnika, Ana Florjančič (druga z leve) pa je obiskovalcem predstavila Veiderjevo življenje. (Foto: L. M.)

so ga med drugo svetovno vojno pregnali Nemci.

Še enkrat v Staro Loko

Med vojno so ga iz Hrvaške vr-

nili nazaj v Ljubljano, kjer se je posvetil študiju umetnostne zgodovine. »Diplomiral je do konca vojne in nato še doktoriral iz študije Stara ljubljanska stolnica. Do

leta 1949 je predaval na Teološki fakulteti,« je povedala Florjančičeva. Stara Loka je bila Veiderju usojena še enkrat – po zaporu. »Nenadoma so ga obtožili stikov s tujci, ga obsodili in zaprli za šest let. Ko je leta 1955 prišel iz zapora, se je želel vrniti v Staro Loko in takratni ljubljanski nadškof mu je ugodil,« je dejala avtorica razstave, ki jo je k raziskovanju Veiderjevega življenja podžgala prav najdena duhovnikova obsodba. Po njenih besedah se Veider v Stari Loki ni več počutil tako dobro kot pred vojno. Po osmih letih službovanja se je od tam preselil v Peče in leto pozneje preminil v Ljubljani. Kljub veliki krivici, ki se mu je zgodila, je po besedah Florjančičeve ostal izjemno dober človek: »Njegova oseminosemdesetletna sorodnica iz Mengša mi je povedala, da je bil tako dober, da bi ljudem dal še tisto, česar ni imel.« **L. M.**